

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Tereza Štolová

Název práce: Právní a socioekonomické aspekty integrace etnických Němců v Rakousku v letech 1945-1955

Oponent: Ota Konrád

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se věnuje přijetí a integraci německých uprchlíků a vyhnanců ze střední a východní Evropy po roce 1945 do Rakouska. Autorka sleduje právní rovinu integrace a jejich začlenění z hlediska „socioekonomického“ (bydlení, práce apod.)

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je postavena na shrnutí existující literatury, doplněné na některých místech o články a dokumenty, stažené z internetu. Postup práce je tradiční a směřuje spíše k popisu než k diskusi specifické výzkumné otázky. Práce je členěna logicky na úvodní kapitoly a kapitoly zaměřené na právní a socioekonomickou integraci.

Vyrovnaní s literaturou by mělo být obsáhlejší, autorka nedokáže výběr literatury odůvodnit (skutečnost, že je něco hojně citováno v jiné literatuře – mimochodem, v jaké? – nemůže být jediným kritériem). Za zásadní označuje autorka práce již z 50. let, popř. práce historických laiků (série knížek, vydávaná jistým politikem v době před více než půl stoletím). V případě tohoto typu publikací je o to více zapotřebí tuto literaturu kriticky reflektovat, její limity a možnosti využití.

Některé relevantní tituly autorce ve vyrovnaní s literaturou chybí (přestože s některými z nich v textu samotném pracuje). Mohla provést ještě hlubší rešerši a zohlednit studie jako např.: Oliver Rathkolb: *Verdrängung und Instrumentalisierung. Die Vertreibung der Sudetendeutschen und ihre verspätete Rezeption in Österreich*. In: Barbara Coudenhove-Kalergi, Oliver Rathkolb (Hg.): *Die Beneš-Dekrete*. Wien 2002, 138–151; Brunhilde Scheuringer: *Dreißig Jahre danach – Die Eingliederung der volksdeutschen Flüchtlinge und Vertriebenen in Österreich*. Wien 1983 (Abhandlungen zu Flüchtlingsfragen 13); Stickler, Matthias: *Vertriebenenintegration in Österreich und Deutschland – ein Vergleich*. In: *Verschiedene europäische Wege im Vergleich. Österreich und die Bundesrepublik Deutschland 1945/49 bis zur Gegenwart*. Innsbruck 2007, 416–435.

Pro širší kontext by bylo vhodné zohlednit i standardní práce k migracím na konci války, jako jsou „Temná strana národních států“ Philippa Thera, „Plameny nenávisti“ Normana Naimarka a další.

Ve vyrovnaní s literaturou zmiňuje jako práci, která měla podstatný vliv na její BP, studii Niklase Perziho „Aufnahme und Abschub. Die Sudetendeutschen in Niederösterreich 1945/46“, aniž by však s ní v samotném textu pracovala a uvedla v bibliografii (plná citace je: *Aufnahme und Abschub. Die Sudetendeutschen in Niederösterreich 1945/46*. In: *Jahrbuch für Niederösterreichische Landesgeschichte* 82(2016)135-234). Autorka pracuje s jinou studií téhož autora: „Aufnahme und Ablehnung: Die Sudetendeutschen in (Nieder-)Österreich 1945/46“ (zřejmě proto, že je online dostupná).

S knihou „Verfolgt, verjagt, vertrieben. Flüchtlinge in Österreich 1945-1984“ autorka nemohla podle vlastních slov pracovat, protože má být obtížně dostupná. Ve skutečnosti je kniha k dispozici například ve Vídeňské národní knihovně.

Nedostatky s prací s literaturou nalezneme i v dalším textu BP. Není například jasné, proč autorka cituje „z druhé ruky“ a nikoli z originálu (např. pozn. č. 50, str. 27). Zohlednění některých přehledových prací například k poválečným dějinám Rakouska by autorce zabránilo v některých zjednodušujících soudech (např. „Rakousko se po druhé světové válce postavilo do role první oběti nacistické agrese, což zbavilo rakouskou vládu právních a finančních závazků vůči nuceným vysídlencům“, str. 12 – zde i jinde postrádám studium a reflexi přehledových prací, snadno dostupných i v českém prostředí, jako jsou Rathkolbovy dějiny Rakouské republiky („Die paradoxe Republik“) či česko-rakouských dějin „Sousedé“ (bylo by samozřejmě možné uvést celou řadu dalších titulů).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Z hlediska formálního je práce na slušné úrovni. Až na některé formulace, jako například „Zpočátku se rakouské ministerstvo vnitra k otázce etnických Němců stavilo s názorem“, či „Museli dodržovat omezenou mobilitu“ (obě str. 13), je kvalitní i jazyková stránka práce.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Text je originální

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Jedná se o slušnou, spíše popisnou bakalářskou práci na dané téma, postavenou na stávajících znalostech, která však nepřináší žádný nový výzkumu. Za negativum považuji práci s literaturou, mj. chybějící kritiku literatury.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Pokuste se porovnat proces integrace německých vyhnanců ze střední a východní Evropy do poválečného (západního) Německa a Rakouska. V čem byly hlavní rozdíly a jak se projeví na situaci a postavení této skupiny obyvatel v obou poválečných společnostech a v jejich politice?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm C

Datum:

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.